

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Antiphonale benedictinum, pars hiemalis - Cod.
Schwarzach 10**

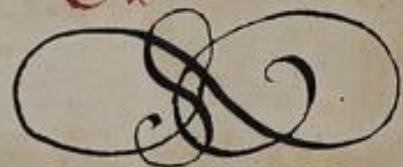
[Gengenbach?], [1580]

In adventu domini ad vesperas antiphona

[urn:nbn:de:bsz:31-216531](#)

Monasterii Schwarzwach ad Oberum

N ADVENTV DOMINI AD VESPERAS AN-
tiphona Regnum tuum. capitulum. Deus
pacis. hymnus. Conditor alme siderum. Vers.
Rorate cœli desuper et nubes pluant iustum.
Aperiatur terra et germinet saluatorem. ecg
. Responsorium.

2

ce dies

ve munt

dicit dominus

et suscita bo daind ger

men nustum et regna bit rex

et sa piens erit et faci et iu

dicium et nusti ciam

in ter ia Et hoc est no

A. J.

men quod vo tabunt e
um domi nus in stus
noster. In diebus illis
saluabitur iuda et israhel ha
bitabit confide ter Et
Ad mag
nificat
antiph
ona
cce nomen domini
ne mit de longmquo et claritas
eius replet orbem terrarum. Enouae.

Oratio. Excita quesumus Post completorium
de beata virgine antiphona. Ecce concipies. Verso.
Ave maria grā. Ořo. Deus q̄ debeat. Ad laudām

Uer.

ps misse
Capit. fice
venio cito.
Respon
sorium.

U
em

ad liberandum nos Domine Deus

ututum. **E**t ostende faciem tu

Hymnus Vox clara.
B. Vox clamatis i dser.
to parate viam domini.
Rectas facite semitas.
am et salvi erimus. **Ad Benedictus antiphon.**

Spiritus sanctus in te de

scendet maria ne timeas habebis

et in utero filium dei alleluia. Euouæ,

Oratio Excita dñe Ad horas an Alleluia ut in quæ de tñc ad j.
cap. dñe miserere Quod etiam in xij lectionibꝫ dñr vñp d
Natiuitatē dñi. **P**sculus Exurge dñe **O**ratio. In hac hora.
in capit. fratres scientes. **V**. Egrediet̄ virga de radice Iesu et flos
de radice eius ascendet. **O**ratio. Excita, ad vi capit. Ecce dies
veniunt. **V**. Egredietur dominus de loco sancto suo. veniet ut
saluet popū suum. **O**ratio. Conced' quesumus ad ix capit.
In diebus illis. **V**erlus Ex Sion spesies decoris eius. deus m̄r.
Oratio Concede quesumus omnipotens deus In ihsus an. Sede a de-
tris. cap. fratres scientes. **R**espōsorium.

Tu exurgens domine misse
reberis s̄yon. **D**uia tempus
miserendi eius quia venit tempus.
Hinc Cod. for al.
me. Versus Rorate
caeli desuper et nubes. Ad magnific.
ea. Antiphona. **M**e
misereberis.
timeas maria inuenisti gratiam
apud dominum ecce concipies et

paries filium alleluia. Euouae.

Qui venturus Oratio. Excita quesumus
dñe potentiam. Privatis dieb⁹
ad laud xii. et p̄ feriales. ac.
vitt. fr̄es scientes. Rx. yngv. et
ora. ut i dō p̄cedēti. Ad benedic.
singul dieb⁹ p̄pria. Ad prias. a.

est ueniet et non tradabit iam nō

erit timor inimicis. **Ad viij.**

Ueni et libera nos deus no.
Capit. Ecce virgo
co. ut supra in dñica
Oratio. Excita dñe. **T**e

ster. Euouae. **Ad vij. Antiph:** **U**nam

domine excita potentiam et ueni ad

Capitulum
Gaudet letare
ghlm. Oratio
p̄ces populi
tua. **U**nam
saluandū nos. **Ad ix an.**

A close-up of a medieval manuscript page featuring musical notation and Latin text. The music is written on four-line red staves, each with a large, ornate initial letter in red and black ink. The first staff begins with a large 'M' and contains a single note. The second staff begins with a large 'I' and contains a single note. The third staff begins with a large 'N' and contains a single note. The fourth staff begins with a large 't' and contains a single note. Below the staves, the Latin text 'In tuo aduentu erue nos do' is written in a Gothic script, followed by a red rubricated word 'amen'.

Capitulū Rorate coeli Oro
Plentes nr̄as Ad vespras an-
et p̄g ferial' cap. x. et ōo.
vt i dīca Ad m̄st. an singul'
dieb⁹ p̄pria feria ij ad Bene-
dictus antiphona.

S Angelus domini nunciamuit
marie et concepit de spiritu sancto
to alleluia. Ad mag: Iherusalem
respice ad orientem et vide alle
lulia. E nouae, feria
tertia
ad Be
dictus
antip
hona. **G** runt pra

5

planas. veni domine et noli tarda
re alleluia. Euouae. **Ad magni**
re alleluia. Euouae. ficit Antiphō:

Querite dominum dum mire
misi posset invocare eum dum pro
pe est alleluia. feria in ad vñ an **Q**ue sion
exibit lex et verbum dominum de iher
usalem. **Ad nigt a** **Q**uemet for
tior me post me cuius non sum

dignus solue re corrigiam
feria v.
ad Vener:
calcamenti eius. Euouae. a.m. ipho:
Dicite filie syon ecce rex tuus
veniet tibi syon noli timere ecce
rex tuus veniet ad iugt ann. **E**x
pectabo dominum saluatorem meum
et prescolabor eum dum prope est
et alleluia **Feria vi.** **E**xegipto voca.

in filium meum veniet ut saluet
populū suum. Ad mot. antiph. **G**lorie ve-
met deus et homo de domo
david sedere in throno alleluia.
Sabato ad vñ. **G**loria noli timere ecce
deus tuus veniet alleluia. Euoua.
diuina n
ad uscā. Quocūq; scripta.
Responsorium. **G**lorie ecce dominus ve-
met et omnes sancti eius cum

et o ete rit in die
illa lux magna
et exhibunt de iherusalem sicut
aqua nini da Et regnabit do
minus in eternum
super omnes gentes,
Pecceatum eum virtute veri
met et regnum in manu eius

et potestas et imperi

Hymnus

Xet an, vs
supra ad
magnificat.
Antiphona.

um, Et.

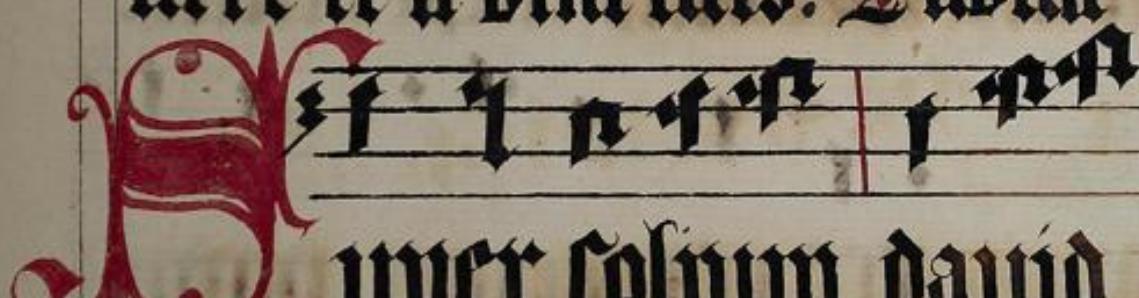
eua ihe.

rusalem oculos et vi de potenti,

am regis ecce saluator venit sol

Oratio Exita
dñe corda nr̄a.
Ad laud ant. ut
in p̄ia dō. Ad
Benedic. Anti:

uere te a vinculis. Euouae

uper colum danid et su

per regnum eius sedebit in eterni.

Oratio Excita do. cor.
nr̄a. Qūc etiam cum
capitt Quocunqz ad m
et secundas dicit Reliq
ut in dominica. Ad mag:

Euouae.

B. eata es

maria que credidisti perficientur.
inte que dicta sunt tibi a domino
feria se-
cunda
ad Be-
nedic-
tus.
alleluia Euouae **Q**e celo
veniet dominator dominus et in
manu eius honor et imperium.
Ad magni-
anapho. **G**lorie rex veniet domi-
nus terre et ipse auferet nignum
feria ter-
tia ad Be-
nedictus.
antiphon.
captiuitatis nostre, Euouae.

Super te iherusalem orietur
 dominus et gloria eius in te vi-
 debitur. Euouae. Ad Mag
nificat
antiphona
Uox
 clamantis in deserto varate viam
 dominum rectas facite semitas dei
Gece mitto an-
 gelum meum qui preparabit vi-
 am tuam ante faciem tuā. Ad magni-

Secundum te
yon renouaberis et vide
bis nistum tuum qui venturus
est in te. *Eteria ad sancte.* **A**ues qui
venturus es domine quem expec-
tamus ut saluum facias popu-
lum tuum. **M**agi. **Q**ui post
me venit ante me factus est cuius
non sum dignus calciamenta soluere.

Cantate domino can fer: 6 ad h̄c:
9

ficum nouu; laus eius ab ex fre-

m̄is ferre. **No** m̄gt. **R**umpent

montes iucunditatem et colles

iusticiam quia lux m̄di dominus

cum potentia venit. **Sabb:** ad Beed:

Seuabit dominus signum in
nationibus et congregabit disper-

Dm̄ca in
capit. Sic
nos exil.
Respon.
sorum. **O** ui ventur⁹
est ueniet et non tardabit Euouæ.
iam non e rit ti mori sim
bus no stris Quoniam
ipse est salua for no ster.
Jepo net o mnes miqui
tates no stras et prohject in pro
fundum maris omnia pecca ta

Ad mag
nificat
antiphona **H**an te

me non est formatus deus

et post me non e rit quia nichil

curvabitur omne genu et confite-

Oratio
Aurē tu
quesumus
ad laud
Respon:
bitur omnis lingua. Euouae.

Gemitte agnum domine do-

minatorem terre. De petra deser-

Ad Bene
dictus
antiphona
ti ad mouem filie syon domi.

S. n.

Do ames autem cum audisset in
vinculis opera christi mittens du-
os de discipulis suis ait illi tu es
qui venturus es an alium expec-
tamus, Euouae. Ad ves-
peras
Respon-
sorum **S**uper te
iherusalem Orientur dominus. **E**t
Ad mo-
nificat
Respon-
sorum
gloria eius in te videbitur. **O.**
Gui es qui venturus es an

alnum expectamus diente iohanni

que vidistis ad lumen redeunt ceri

mortui resurgunt pauperes

e uangeliꝝ cantur alleluia fer. ii. ad xvi.

Dicit dominus peccate

ciam agi te apropinquabit em

regnum celorum alleluia ad mgt

Beatam me dicent omnes

generationes quia ancillam hu-

Feria
tertia
ad Vc.
dictus
antiph.

milem respergit deus. Euouae

Onsurge consurge induere

fortitudinem brachium dominij.

Elevare elevare Ad mgt an.

consurge iherusalem solue vincula

colli tui captiva filia syon.

Est. feria 4: legit
principii euange.
missus est cum
omilia sua ad
Benedictus an:

Quis

est gabriel angelus ad mariam

virginem despousatā ioseph. Euouae

Acce ancilla domini fiat

Ord p̄a qm̄
ops. que etia
ad vesp̄as de
ad magni
cat antiphonā.

michi secundū verbū tuum. Euouae.

Consolamij consolamij

Oratio ut
in laudibus
feria quinta
ad Benedicto
antiphona.

mī popule meus dicit deus vester.

Euouae. **L**etamij cum

Ad mag
nificat
antiphonā.

iherusalem et exultate in ea omnes

qui diligitis eam in eternū Euouae.

Cferia 6. legitur
Ex quo facta est
Quangelū Exurges
Maria cū omilia sua
Ad Benedictus antiph:

vox salutacionis tue in auribus

meis exultauit in gaudio in

fans in vtero meo alleluia, Euouae.

BOratio Ex ita quiescum
enedicta tu in dormine potestiam que
etiam ad vs dicitur Ad magnificat antiph:

mulieribus et benedictus fructus

Sabbato Legitur Euā
gelium Imo quinto
decimo. Ad Benedic
ventris tui, Euouae, tus Antiphona

Onus vallis implebitur et
omnis mons et collis humiliabi-
tur et videbit omnis caro saluta-

*Oratio Deus qui conspicis nos omni
virtute Dominica quarta Capitul;
Gaudet in domino Responsorium
re dei. Euouiae. Non auferetur scip. Ad magistrum. Ex
sophia. Ord. Excita quod dñe. Respons.*

Non auferetur scip-
trum de iuda et dux de femo-
re eius donec veniam at qui
mittendus est Et ipse

e
rit expecta
tio

gentium **A**ulch

rio res sunt oculi eius vi

no et dentes eius lacte can di

Ad mag. an: Ex
sapientia ad laud
ut in amica prece
denti Ad benedic
tus antiphona x

Oixerunt pharisei ad iohan

nem quis ergo es ut responsu
demus hys qui miserunt nos et

ait illis e go vox clamantis

m deserto parate viam domini.

m sicut dixit esaias propheta Feria ij.
ad Beedictum

Agreditur virga de ra-

dice iesse et replebi tur omnis

terra gloria domini et videbit

omnis caro salutare dei. fe: ij ad Beedictum

Cu betleem terra iuda non

eris minima in principibus iuda

et ex te enim exiret dux qui regat

populum meum israhel

feria 4. ad bre:

Donam in syon salutem et

in iherusalem gloriam meam al

feria v.
ad Bene
dictus an

tiphona.

Vigilate

animo in proximo est dominus

feria sexta
ad Benedic

deus noster Euouae antiphona:

Dies domini sicut fuit in
 nocte ita veniet et vos estote para-
 ti quia qua hora non putatis si
 eniūs hominis veniet, Euouae;

Nota quod a xvi Kalen. Januarij hystoria Clama, in
 singul' priuatis dieb' usq; ad vigiliam nativitatis dñi p.
 In uitatorium Surgite vigilemus. et terna responsoriā
 d'cantur Tunc ad precedentis diei vñ. hoc est: xvi Kalen: Ja-
 nuarij erat Responsoriū Festina, Si autem fuerit Pra-
 dīcal' tunc xv Kal' Januarij de hac historia p̄mo canitur
 atque ad precedentis diei vñ. hoc est xvi kal. quāq; doīca sit.
 nichilominus. Responsoriū eo dūtaxat die p̄mititur. In
 q̄cunq; autem die hac historia inchoatur, in ea quoq; aīē
 ad laud' et ad horas eidē ferie assigāte simul incipiuntur
 et nō prius. Feria autē occubata festo Thome carebit singul'
 annis quicq; sibi de historia Clama et antiphonis ad laud'
 et ad horas sub scriptis cōpetere videbatur. Ibi verodiu' Cho-
 mas fuerit patrō' loci, aut in dīmica venerit nichilominus
 troffi reūr quāt ad officiū nō q̄nt ad celebrationē festi. Alias
 cōtigerit historia dīmcale nō posse seruari Cum ea que siquit'
 incepta fuerit, residua p̄missorū ex toto succumbunt. Ibi vero
 pri sequentib' sp̄cialia nō exprimūtur. ibi recursus ad priora
 habentur. Responsoriū ad vesperas.

Festima ne tarda ue
ris domine Et li be
ra populum tuum
Se m domine et noli tar
dare relaxa fac mora ple
bis tu e. Nota in q̄cūq; feria
historia plibata ip̄or
eiusdem ferie aī sub
scripte de cātātur; feria
secunda ad laudes anti: **E**cce
veniet dominus princeps regum
terre beati qui parati sunt occur

rete illi psalmi sic
ad j. antiph. **D**um venerit
 filius hominis putas inueniet
 fidem super terram Ad ix an: **A**gre
 dictur dominus de loco sancto suo
 inueniet ut saluet populum suum.
Gece veniet propheta **ad viam:**
 magnus et ipse renouabit iherusa
Ad ix an
 lemi allelina. Euouae **tiphonai.**

Oscite pusillanimes confor-
tamini ecce dominus deus vester
Remiet feria. 3. ad laud. **R**orate celi
de super et nubes pluant iustū
aperiatur terra et germinet sal-
Euatorem. ps. fer. ad. j. **E**mitte
agnum domine dominatore terre
de petra deserti ad montem filie

13

syon. ad mān: **L**ex per moy
sen data est gratia et veritas per
Ihesum Christum facta est. ad ix aā:
Acce in nubibus celi domin⁹
veniet cum potestate magna alle
luia. Ad ix aā: **C**urbs fortidu
dins nostre syon saluator pone
tur in ea mūrūs et ante mura

le aperite portas quia nobiscum
feria in ad laudes
deus alleluia. Euouae. antiphona.

Rophete predicauerunt nasci

saluatorem de virgine **Maria**
psalmi feria
les Ad primā
Euouae antiphona.

domini super me euangeli **Zare**
Ad
m
pauperibus misit me Euouae.

Annuntiate populis et di

cite ecce deus saluator noster
veniet Ad. vi. anti. royster
syon non tacebo donec egredi
atque ut splendor iustus eius.
Ecce apparebit Euona Ad ix.
antip hona.
dominus et non menjetur si
moras fecerit expecta eum quia
veniet et non tardabit alleluia.

C. iii.

Feria. v.
ad laud.

antiaz Euouae.

Oe Lyon vemi

et dominus omnipotens ut sal

rium faciat populu suu Euouae.

psalmi
ferialis
ad. i. an
tiphona.

Oe Lyon vemet qui reg

naturus est dominus emmanuel

Ad iij: anti:
magnu nomen eius. Euouae phona.

Dominus legifer noster do

mnes rex noster ipse vemet et

19

Ad. viii.
saluabit nos Euouae ona x

Montes et colles cantabunt
coram deo laudem et omnia lig-
na siluarum plaudent manibus
quoniam veniet dominus domi-
nator in regnum eternum alle-
luia alleluia. Euouae ona x

Ecce dominus noster cum

virtute veniet ut illuminet oculos
seruorum sanctorum alleluia *feia 6. ad ls.*

Constantes esote videbitis au-
xilius dominum super vos. Euouae.
Icm domine et noli *psalmi seri-
ales ad pri-
mam anti-
phona*
tardare relaxa facinora plebis tue
Et *israhel. ad man.* **A**go autem
ad dominum aspiciam et expectabo

detin saluatorem meum. ad vi. an.

Veni domine visitare nos in

pace ut letemur coram te cord per

fecto. **Ad ix. an.** **A** simbus terre

laudes audiimus gloriam iusti

est. **Alleluia. Sal. adl. an.** **E**xpectetis

sicut pluia eloquium domini et de

scendat super vos sicut ros deus

Tnoster. **H**ic fer*s* ad i*m*. **I**ntu
emini quantus sit gloriosus iste
qui ingreditur ad saluandos popu
los. **A**d i*m* an*m*. **C**ante tuba in
lyon quia p*p*e est dies dom
ini m*m* ecce veniet ad saluā
dum nos alleluia alleluia. Euouar.
O dantes et omnes vobis n*a*
Ad sextā antiphona

humiliabuntur et erunt prava in

directa et aspera in vias planas

veni domine et noli tardare alleluia.

Sed ix an. **P**onenti domino glo-

riam et laudem eius in insulis

nunciabunt. ad mōtā. **I**a xvi. Januār. dicitur
seqn̄t̄s an ad mōt̄ vel
pro cōmētē dāuentu
cū coll̄dīncat̄ nisi sit
dies x̄ regi q̄t̄ p̄p̄n̄z coll̄b̄

Consu t. n. t. r. sapiencia que ex ore

altissimij prodisti attinagens a fine

usq; ad finem fortiter suaviter
disponensq; omnia verū ad docē-
dum nos viam prudentie. Euouae.
O adonay et **Ad mgt.** a
dux domus israhel qui moysi in
igne flamine rubi apparuisti
et ei in syna legem dedisti verū ad
redimendum nos in brachio ex

Decima g̃ta
Kal' ianuarij.
tendo. Enouae. Ad m̃gt aū. v

Oste ñ a i t s t t t
onto aug radix iesse qui stas in
signum populorū super quem con-
timebunt reges os su um quem
gentes deprecabuntur veni ad libe-
randū nos iam noli tardare. Enouae.
Oste ñ a i t s t t t
Decimā tercia
kalendā Jan:
clavis dñi ad magni-
et scepterū dominus israhel qui ape-

ris et nemo claudit claudis et

nemo aperit domini et educ vinc-

tos de domo carceris sedentes in

tembris et umbra morte Euonae

Mecum obire finere quin
iuramento die uellet ad nos domi-
nus vester Euonae antiphona.

Esira hiobianus splendor lucis

Xen Fab Januarij
ad Benedict' siue pro
commemoratione
de Adventu domini
Antiphona

eternie et sol iusticie veni et
 illumina sedentes in tenbris et
 vnderima **Decima**
 vmbra mortis. **Januarij** ad m̄gt an
O ammata rex gentium et deside
 ratus earū lapisq; angularis
 qui facis ut rāq; vñū veni
 salua hominem quēm delimo for
Decima **Kal**
 masti. **Enouae** **m̄gt antiph**

emmanuel reg reg et legi
fer noster expectatio gentium
et saluatoris a r̄y vemi

ad saluandum nos domine de
us nosc. Euouas.

In vigilia nativitatis
laudibus et deinceps festum duplex
maius agitur ad laudes antiphona.

Iudea et iherusalem nolite
timere re cras egrediemini et do
minus erit vobiscum alleluia.

Psalmi feriale
Capitl Paulg
Responsorium

Ad diec sanctissi **M**arij **E**duouice **B**enigne

Maria venit et dominus
mane videbit gloriā eius. **Q**ui

Se **H**ymnus ut sp̄a vers⁹
Constantes estote, vide;
auxiliū dominij sup̄ vos
oseph fili daniel noli. **A**d Benedicto antiphon.

timere accipere mariam coniugē
tuam quod enim in ea natum est
de spiritu sancto est alleluia. Euou.

Are Oratio Deus qui
mequam conueni. **A**d i amī.

rent inventa est maria habens
et **m** vtro de spiritu sc̄o alleluia. Eu.
O capitulo pacem et veritatem
Oratio dñe ds qui ad pri Incaplo
dicto Ihs xps m Betlē zc. Venia
ab omnibus pecc. Ad ih antiph. **H**odie scie
ris quia veniet dominus et mane
videbitis gloriam eius. Euouac.
Capitulo paulus
V Calrina die celebit
et regnabit Orl. ds qui.
Ad ih antiph. **N** Calrina die de
lebitur iniqtates terre et regna
bit super nos salvator mundi Eu.

Oratio: Videbunt gentes
Versus: Crastina erit vobis
salus. Dicit dominus deus
exercitum. **Oratio ut in dñm:**
Ad ir antiphona

25
Cristina erit vobis

salus dicit dominus deus exercitum. **Ego:**

Capitulum: Gaudete et exultate **Versus:** videbunt gentes iustum
rum. Si cuncti reges militum tuum. **Oratio ut in dñica:** Nota
si vigilia nativitatis dñi venerit in dñica Ad laudes et ad horas
Alleluia psalmus Miserere Capitulum. Ecce venio rito post
benedicamus commemoratione de dñica. Ad primam capitulum

In nativitate dñi
ad vs super psc
an.

Domine miserere nostri
Oratio: In hac hora Ad
vs antiphona Scitote
sola, reliqua ut supra de
vigilia seqꝫ de nati d. V

ritote quia

prope est reg-

mum dei ante

dico vobis quia non tardabit. **Ego:**